

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/107/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113225490
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113225490.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci žalobkyne: M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, I. I., toho času H. F.. XXX, U. J. I., zastúpenej Mgr. Janou Sadloňovou, advokátkou v Prešove, Ul. Hlavná č. 14, proti žalovanému: M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, I. I., zastúpenému JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou v Prešove, Ul. Slovenská č. 69, o zrušenie BSM počas trvania manželstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C 234/2013 - 27 zo 04.03.2014 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu o zrušenie BSM účastníkov počas trvania manželstva zamietol a zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 233,37 Eur na účet jeho právnej zástupkyne a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že žalovaný uviedol, že reálne neohrozuje majetok žalobkyne, naopak poukázal na to, že žalobkyňa sama opustila spoločnú domácnosť, pričom od júla 2013 sa domov nevrátila, pričom jej žiadnym spôsobom nebráni, čo potvrdila aj samotná žalobkyňa vo svojej výpovedi, pričom uviedla, že sa nepokúsila fyzicky skontrolovať domácnosť a nehnuteľnosť od júla 2013.

Z týchto dôvodov súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov, pretože sama žalobkyňa v žalobnom návrhu, ako aj vo svojej výpovedi opierala svoj návrh poukazovaním na skutkový stav spočívajúci v rozporoch v manželstve, v rozporoch o spoločných právach a spoločných povinnostiach s tým, že účastníci sa nemôžu dohodnúť, na čo majú vynaložiť spoločné úspory, čo nie je skutkovým základom pre podanie návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva.

Pokiaľ by bol vydaný rozsudok v tomto konaní v zmysle návrhu žalobkyne, tento by mal konštitutívny charakter a BSM zaniká dňom právoplatnosti rozsudku. Po zániku BSM účastníci by museli vykonať jeho vyporiadanie v zmysle § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka, čo však nijakým spôsobom by neprinieslo riešenie problémov vzniknutých v minulosti, na ktoré žalobkyňa poukazovala. Je potrebné riešiť hospodárenie so spoločným majetkom manželov, nakoľko každý z nich má rozdielne predstavy, prípadne rozvodom manželstva, nakoľko žalobkyňa sama uviedla, že rozpory medzi manželmi sú takého charakteru, že sa nemieni vrátiť do spoločnej domácnosti so žalovaným, a teda reálne manželstvo konzumované nie je.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa.

Poukázala na to, že za účelom preukázania skutočností, že žalovaný sa správal k žalobkyni v rozpore s dobrými mravmi, že si prisvojuje spoločné úspory a na preukázanie skutočností, že žalovaný sa žalobkyni vyhrážal, že predá veci patriace do BSM účastníkov, žalobkyňa v konaní navrhla vypočúť ako svedkov svojej dcéry. Súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď navrhnutý dôkaz nevykonala.

Nie je správne skutkové zistenie súdu prvého stupňa, že rozpory účastníkov konania spočívajú len v nezhode o hospodárení so spoločnými úsporami a inými spoločnými vecami. Žalobkyňa nespochybňuje skutočnosť, že manželstvo účastníkov je rozvrátené, avšak na strane žalobkyne existujú dôvody, pre ktoré žalobkyňa návrh na rozvod manželstva nepodalala, a to z toho dôvodu, že je veriacca, pričom podanie návrhu na rozvod manželstva je v rozpore s jej vierou.

S poukazom na zlé správanie žalovaného k žalobkyni, ďalšie trvanie BSM účastníkov by odporovalo dobrým mravom. Nie je dôvodné od žalobkyne požadovať, aby naďalej nadobúdala veci do BSM účastníkov spolu so žalovaným, napriek tomu, že žalovaný k žalobkyni sa hrubo správal a že jeho hrubé správanie malo takú intenzitu, pre ktorú bola žalobkyňa nútená sa od žalovaného odsťahovať, pretože nedokázala znášať jeho psychické a fyzické útoky. Dôvodom podania žaloby nebola skutočnosť, že účastníci sa nevedia dohodnúť na hospodárení so spoločnými vecami, ale správanie sa žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, pre ktoré žalobkyňa považuje za spravodlivé BSM účastníkov zrušiť. V danom prípade by ďalšie trvanie BSM účastníkov odporovalo dobrým mravom, pretože neplní svoj účel. Na základe toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal na to, že táto nepreukázala žiaden dôvod na zrušenie BSM účastníkov a tento ani netvrdila. Žalobkyňa neuviedla, že by chovanie žalovaného malo nejaký vplyv na finančnú situáciu rodiny. Žalobkyňa po celý čas tvrdí, že žalovaného správanie sa voči nej je v rozpore s dobrými mravmi. Je potrebné mať za to, že pre dôvodnosť návrhu je potrebné preukázať, že v rozpore s dobrými mravmi je ďalšie trvanie BSM. Žalobkyňa ani v návrhu, ani vo svojej výpovedi a ani v podanom odvolaní netvrdí také okolnosti alebo také správanie sa žalovaného, pre ktoré by mala byť ohrozená ďalšia hospodárska alebo finančná situácia rodiny. Nadobúdanie vecí do BSM alebo existencia BSM nie je žalobkyni na ujmu.

Žalovaný neholduje alkoholu, nevytvára žiadne dlhy, nie sú voči nemu vedené žiadne exekučné konania, čo napokon potvrdila aj navrhovateľka vo svojej výpovedi. Žalovaný nebráni žalobkyni ani v užívaní spoločne nadobudnutých vecí, pričom žalobkyňa sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti bez vysvetlenia a bezdôvodne. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a naviac je aj nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť rozsudku je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento minimálne v odvolacom konaní nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je zároveň dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Zo závažných dôvodov, najmä ak ďalšie trvanie bezpodielového spoluvlastníctva by odporovalo dobrým mravom, môže súd na návrh niektorého z manželov toto spoluvlastníctvo zrušiť i za trvania manželstva.

Podľa § 151 Občianskeho zákonníka, ak za trvania manželstva bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo, môže sa obnoviť len rozhodnutím súdu vydaným na návrh jedného z manželov.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že účastníci konania od roku 2012 majú závažné problémy vo vzájomných vzťahoch a od mája 2013 v dôsledku týchto rozporov žalobkyňa býva u dcéry, pričom rozvrat týchto vzťahov žalobkyňa nechce riešiť rozvodom manželstva so zreteľom na to, že je veriacou osobou. Namieta však ďalšie trvanie BSM účastníkov, ktoré považuje za rozporné s dobrými mravmi, pričom žalovaný podľa jej tvrdenia nadmerne požíva alkoholické nápoje.

Za týchto okolností bolo povinnosťou súdu prvého stupňa zamyslieť sa nad možnou aplikáciou ustanovenia § 148 Občianskeho zákonníka v predmetnej veci aj za situácie, že účastníci nechcú vzájomné rozpory riešiť rozvodom manželstva, ale žalobkyňa vidí riešenie situácie spočívajúcej v oddelenom žití manželov, v zrušení bezpodielového spoluvlastníctva, nakoľko nemá voči žalovanému dôveru pokiaľ ide o hospodárenie s finančnými prostriedkami a zo svojho príjmu chce si nadobúdať do vlastníctva veci, pričom so zreteľom na stav vzťahov v jej manželstve, nemá záujem na tom, aby išlo o veci patriace do spoločného vlastníctva so žalovaným.

Je potrebné konštatovať, že voči takýmto úvahám nie je možné v zásade namietat', ak by bolo preukázané, že existujú závažné dôvody pre konštatovanie, že ďalšie trvanie BSM účastníkov by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Tento záver nie je možné urobiť len na základe výpovede účastníkov konania a práve preto žalobkyňa v priebehu konania navrhla vypočutie dcér ako svedkýň, čo je pochopiteľné, pretože o konkrétnom charaktere spolužitia účastníkov, o ich osobných vlastnostiach a o spôsobe nakladania s finančnými prostriedkami, ktoré účastníci počas trvania manželstva nadobúdajú, môžu mať hodnoverné informácie len najbližší príbuzní, teda práve dcéry účastníkov.

Súd prvého stupňa však tomuto návrhu na vykonanie dokazovania nevyhovel a poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia na to, že riešením situácie je rozvod manželstva, hoci takéto tvrdenie nie je v korešpondencii so znením ustanovenia § 148 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje zrušenie BSM za trvania manželstva, ak sa zistí rozpor s dobrými mravmi. Rozpor s dobrými mravmi môže spočívať aj v narušení vzťahov účastníkov a v ďalších okolnostiach spoluurčujúcich charakter ich spolužitia a správanie sa k sebe navzájom, ale predovšetkým k finančným a iným zdrojom, ktoré do BSM patria.

Preto je žiaduce v tejto veci dokazovanie doplniť práve vypočutím informovaných osôb - dcér účastníkov za účelom vytvorenia si obrazu o situácii v manželstve účastníkov a o tom, či skutočne nastala situácia, že ďalšie trvanie BSM účastníkov by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Týmito okolnosťami sa súd prvého stupňa nezaoberal, založil svoje rozhodnutie len na výpovedi účastníkov konania, pričom so zreteľom na tieto okolnosti je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, pretože nedáva odpovede na všetky vyššie naznačené otázky vo vzťahu k ďalšiemu trvaniu BSM účastníkov a navyše existujú závažné pochybnosti o správnosti skutkových zistení súdu prvého stupňa v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie výsluchom navrhnutých svedkov, prípadne opätovným výsluchom účastníkov a v závislosti od takto vykonaného dokazovania posúdiť, či nastala situácia v manželstve účastníkov spočívajúca v tom, že ďalšie trvanie BSM účastníkov by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ súd prvého stupňa dospeje k záveru, že takéto situácia nastala, je potrebné takéto rozhodnutie presvedčivo odôvodniť.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.